

होंगे कामयाब ....

होंगे कामयाब, हम होंगे कामयाब
हम होंगे कामयाब, एक दिन
हो हो मनमें हैं विश्वास
पूरा हैं विश्वास, हम होंगे कामयाब, एक दिन ॥ धृ ॥

होगी शांति चारो ओर
होगी शांति चारो ओर
होगी शांति चारो ओर एक दिन
हो हो मनमें हैं विश्वास
पूरा हैं विश्वास, हम होंगे कामयाब, एक दिन ॥ १ ॥

नही डर किसीसे आज
नही डर किसीसे आज
नही डर किसीसे आज एक दिन
हो हो मनमें हैं विश्वास
पूरा हैं विश्वास, हम होंगे कामयाब, एक दिन ॥ २ ॥

हम चलेंगे साथ-साथ
डाल हाथों मे हाथ
हम चलेंगे साथ-साथ, एक दिन
हो हो मनमें हैं विश्वास
पूरा हैं विश्वास, हम होंगे कामयाब, एक दिन ॥ ३ ॥

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

श्री महाराणी ताराबाई शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, कोल्हापूर.

शैक्षणिक वर्ष : २०१७-१८

स्थापना : १९३४

* ध्येय *
यावज्जीवमधीते ऽध्यापकः
आजीवन अध्यापन-व्रत

* महाविद्यालयाची उद्दिष्टचे *

१. समाजाकरिता उत्कृष्ट व सक्षम शिक्षक निर्माण करणे.
२. सामाजिक व राष्ट्रीय बांधिलकी असणारे प्रामाणिक व समर्पित शिक्षक निर्माण करणे.
३. भारतीय संस्कृतीचे जतन करणारी व लोकशाही मूल्य प्रतिबिंబीत करण्याची बांधिलकी असणारे शिक्षक निर्माण करणे.
४. विद्यार्थी शिक्षकात अध्यापनाची मुलभूत कौशल्ये विकसित करणे.
५. वैज्ञानिक दृष्टीकोन असणारे शिक्षक निर्माण करणे.

* शैक्षणिक वर्ष : २०१७-२०१८ *

प्रथम सत्र	-	१२ जून २०१७	ते	१४ ऑक्टोबर २०१७
दिवाळी सुट्टी	-	१५ ऑक्टोबर २०१७	ते	५ नोव्हें.२०१७
द्वितीय सत्र	-	६ नोव्हें.२०१७	ते	३० एप्रिल २०१८
उन्हाळी सुट्टी	-	२ मे २०१८	ते	जून २०१८

* बी.एड. तुकडी २०१५-१७ निकाल *

क्षमता	परीक्षेला बसलेले विद्यार्थी	प्राविण्य	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	उत्तीर्ण टक्केवारी
५०	४६	४६	४६	--	१००%

हे राष्ट्र देवतांचे....

हे राष्ट्र देवतांचे हे राष्ट्र प्रेषितांचे
आ चंद्र सूर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ॥४॥
कर्तव्यदक्ष भूमी सितारघुतमाची
रामायणे घडावी, येथे पराक्रमाची
शिर उंच व्हावे, हिमवंत पर्वतांचे
आ चंद्र सूर्य..... ॥१॥
येथे नसो निराशा थोड्या पराभवाने
पार्थस बोध केला येथेच माधवाने
हा देश स्तन्य त्याला गीताऱ्य अमृताचे
आ चंद्र सूर्य..... ॥२॥
येथे परंपराचा सन्मान नित्य आहे
जन शासना तळीचा, पायाच सत्य आहे
येथे सदा निनादो जयगीत जागृताचे
आ चंद्र सूर्य..... ॥३॥

हर देश में तु .....

हर देश में तु हर भेष में तु, तेरे नाम अनेक तु एकही है ।
तेरी रंगभूमी यह विश्वभरा सब खेल में तुही तु है ॥१॥
सागर से उठा बादल बनके, बादल से फटा जल हो करके ।
फिर नहर बना नदीयाँ गहरी, तेरी भिन्न प्रकार तु एकही है ॥२॥
चिंटी से अणू परमाणू बना, सब जीव जगत का रूपलीया ।
कहि पर्वत वृक्ष विशाल बना, सौंदर्य तेरा तु एक ही है ॥३॥
यह दिव्य दिखाया है जिसने वह है गुरुदेव की पूर्ण दया ।
तुकड्या कहे कोइ न और दिखा, बस मैं और तु सब एक ही है ॥४॥

बलसागर भारत होवो...

बलसागर भारत होवो । विश्वात शोभूनी राहो ॥ ४ ॥
हे कंकण करि बांधियले । जनसेवे जीवन दिघले
राष्ट्रार्थ प्राण हे उरले । मी सिद्ध मरायाला हो
बलसागर भारत होवो... ॥ ५ ॥

वैभवी देश चढविन । सर्वस्व त्यास अर्पीन
हा तिमीर घोर संहारिन । या बंधू सहाय्याला हो
बलसागर भारत होवो... ॥ २ ॥

हातात हात घालून । हृदयास हृदय जोडून
ऐक्याचा मंत्र जपून । या कार्य करायाला हो
बलसागर भारत होवो... ॥ ३ ॥

करि दिव्य पताका घेऊ । प्रिय भारत गीते गाऊ
विश्वात पराक्रम दावू । ही माय निजपदा लाहो
बलसागर भारत होवो... ॥ ४ ॥

या उठा करू हो शर्थ । जीवनात दावू पुरुषार्थ
हे जीवन ना तरी व्यर्थ । भाग्य सूर्य तळपत राहो
बलसागर भारत होवो... ॥ ५ ॥

हि माय धन्य होईल । वैभवे दिव्य शोभेल
जगतास शांति देईल । तो सोन्याचा दिन येवो
बलसागर भारत होवो... ॥ ६ ॥

श्री महाराणी ताराबाई शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, कोल्हापूर.

* कथानिक बल्लागाव समिती *

२०१४ ते २०१९

* अध्यक्ष *

प्रा.डॉ.अजय भगवान साळी

विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण, कोल्हापूर विभाग, कोल्हापूर.

* अशासकीय सदस्य *

श्री.प्रताप यशवंत माने

प्रा.डॉ.श्रीम. लिलावती अरविंद पाटील

प्रा.डॉ.रघुनाथ अणणा कडाकणे

* शिक्षक प्रतिनिधि *

प्रा.उर्जित जनार्दन करवंदे – सहयोगी प्राध्यापक

डॉ.राजश्री उमेश देशपांडे – सहयोगी प्राध्यापक

प्रा.गौतम मधुकर माने – सहायक प्राध्यापक

* शिक्षकेतर कर्मचारी *

श्री.मुरलीधर हरी कुंभार – कनिष्ठ लिपीक

* सदस्य सचिव *

डॉ.शांताराम गोवर्धन बुटे, प्राचार्य.

* कर्मचारी वृंद *

* प्रभारी प्राचार्य.....

श्री.उजित जनार्दन करवंदे - सहयोगी प्राध्यापक

एम.एस्सी. (भौतिकशास्त्र), एम.ए. (समाजशास्त्र), एम.एड.,
डी.एस.एम., डी.आय.टी., सेट (शिक्षणशास्त्र), नेट (शिक्षणशास्त्र)

डॉ.राजश्री उमेश देशपांडे - सहयोगी प्राध्यापक

एम.ए. (हिंदी), एम.एड., एम.ए.(विषय संप्रेषण), एम.फिल.
(शिक्षणशास्त्र), पीएच.डी. (शिक्षणशास्त्र)

* प्राध्यापक....

डॉ.मोहन नामदेव खताळ - सहयोगी प्राध्यापक

एम.ए.(भूगोल), एम.ए.(इतिहास), एम.एड., एम.फिल.
(शिक्षणशास्त्र), पीएच.डी. (शिक्षणशास्त्र)

श्री.चरणदास युवराज कांबळे - सहायक प्राध्यापक

एम.ए.(भूगोल), एम.एड., एम.फिल.(शिक्षणशास्त्र),
सेट(शिक्षणशास्त्र)

श्री.गौतम मधुकर माने - सहायक प्राध्यापक

एम.ए.(इंग्रजी), एम.एड., एम.फिल. (शिक्षणशास्त्र),
सेट(शिक्षणशास्त्र)

डॉ.सर्जेराव पांडुरंग चव्हाण - सहायक प्राध्यापक

एम.एस्सी., एम.ए., एम.कॉम., एम.एड., एम.फिल.,
पीएच.डी.(शिक्षणशास्त्र), डी.एस.एम.

श्री.महादेव अंबादास पवार - सी.एच.बी.(घड्याळी तासिका तत्वावर)

एम.ए., एम.एड., सेट, नेट (शिक्षणशास्त्र)

सर्वात्मका शिवसुंदरा....

सर्वात्मका शिवसुंदरा स्विकारा या अभिवादना,
तिमीरातूनी तेजाकडे प्रभू आमूच्या ने जीवना ॥ ४ ॥

सुमनात तू गगनात तू
तान्यामध्ये फुलतोस तू
सर्वात त्या वसतोस तू
चोही कडे रूपे तुङ्गी
जाणीव ही माझ्या मना ॥
तिमीरातूनी तेजाकडे... ॥ ५ ॥

श्रमतोस तू शेतामध्ये
तू राबसी श्रमिकांसवे
जे रंजले वा गांजले
पुसतोस त्यांची आसवे
स्वार्थाविना सेवा जिथे
तेथे तुङ्गे पद पावना
तिमीरातूनी तेजाकडे... ॥ २ ॥

न्यांयार्थ जे लढती रणी
तलवार तू त्यांच्या करी
ध्येयार्थ जे तमी चालती
तू दीप त्यांच्या अंतरी
ज्ञानार्थ जे तपती मुनी
होतोस त्यांची साधना
तिमीरातूनी तेजाकडे... ॥ ३ ॥

करूणा करा करूणा तुङ्गी
असता मला भय कोठले
मार्गावरी पुढती सदा
पाहीन मी तव पावले
सृजनत्व ह्या हृदयामध्ये
नित जागवी भीतीविना
तिमीरातूनी तेजाकडे... ॥ ४ ॥

* समूहगीते *

सारे जहाँ से अच्छा...

सारे जहाँ से अच्छा, हिन्दोस्ताँ हमारा ।
 हम बुलबुले हैं इसकी, यह गुलीस्ता हमारा ॥ ४ ॥
 पर्वत हो सबसे ऊँचा, हमसाया आसपाँ का ।
 वो संतरी हमारा, वो पासवां हमारा ॥ ५ ॥
 गोदी में खेलती हैं, जिसकी हजारों नदीयाँ ।
 गुलशन है जिसके दम से, रखे जीना हमारा ॥ २ ॥
 मजहब नहीं सिखाता, आपस में बैर रखना ।
 हिन्दी है हम, वतन है, हिन्दोस्ताँ हमारा ॥ ३ ॥

हे प्रार्थना गुरुदेव से...

हे प्रार्थना गुरुदेव से, यह स्वर्गसम संसार हो ।
 अति उच्चतम जीवन बने परमार्थमय व्यवहार हो ॥
 ना हम रहे अपने लिये, हमको सभी से गर्ज है ।
 गुरुदेव यह आशीष दे, जो सोचने का फर्ज है ॥
 हम हो पुजारी तत्त्व के, गुरुदेव के आदेश के ।
 सच प्रेम के नितनेम के, सद्धर्म के सत्कर्म के ॥
 हो चिड झुठी राह की, अन्याय की अभिमान की ।
 सेवा करन को दस की, पर्वा नहीं हो जान की ॥
 छोटे न हो हम बुद्धी से, हो विश्वमय से ईशमय ।
 हो राममय और कृष्णमय, जगदेवमय जगदीशमय ॥
 अति शुद्ध हो आचार से, तनमन हमारा सर्वदा ।
 अध्यात्मकी शक्ति हमें, पलभी नहीं कर दे जुदा ॥
 तुझ में नहीं है पंथ भी, ना जाती भी ना भेद भी ।
 तू है निरामय एकरस है, व्याप्त भी अरू शेष भी ॥
 हम भिन्न हो इस देह से, पर तत्त्व से सब एक हो ।
 हो ज्ञान सबमें एकही, जिससे मनुज निःशक हो ॥
 तुकड़ा कहे ऐसा, अमरपद प्राप्त हो संसार में ।
 छोडे नहीं दरबार पर हो मस्त गुरु-चरणार में ॥

* प्रयोगशाळा सहायक

श्री.प्रविण आण्णासाहेब माने
 एम.ए., एम.लिब.

* शिक्षकेत्तर कर्मचारी

श्री.सुशांत साताप्पा लाड, एच.एस.सी.
 कनिष्ठ लिपीक

* चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी...

श्री.जगत्राथ राजाराम नाईक
 शिपाई

श्री.योगेश बाळासाहेब दाते
 शिपाई

श्री.संतोष आकाराम कांबळे
 शिपाई

कृ.धनश्री भाऊसो कुंभार
 शिपाई

सौ.टिना सागर वाल्मिकी
 शिपाई

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

(शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)

* एम.ए. शिक्षणशास्त्र अभ्यासक्रम *

मानव संसाधन विकास मंत्रालय भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन संचालित

* शिक्षण प्रशिक्षण केंद्र (की.टी.ई.) *

* नाविन्यपूर्ण उपक्रम *

निरंतर ग्रन्थालय समृद्धि योजना

मूल्य परिपाठ योजना

समाजाभिमुख उपक्रम

वृक्षारोपण व संवर्धन

तारा - द्विवार्षिकांक

* महाविद्यालयीन प्रार्थना *

मंदिर ये हमारा

सबके लिए खुला है मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥

मतभेद को भुला है मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥ ६ ॥

आओ कोई भी पंथी, आओ कोई भी धर्मी ।

देशी-विदेशियों का मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥ १ ॥

मैदान पर बिछाया डाला है एक आसन ।

सब देवता समाता मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥ २ ॥

मानव का धर्म क्या है मिलती है राह जिसमें ।

चाहता भला सभी का मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥ ३ ॥

आओ सभी मिलेंगे समुदाय प्रार्थना में ।

तुकड़ा कहें अमर है मंदिर ये हमारा ।

मंदिर ये हमारा ॥ ४ ॥

- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज ।

* महाविद्यालयीन शिस्त *

१. महाविद्यालयाची वेळ सोमवार ते शुक्रवार सकाळी ११.३० ते ५.३० राहील. शनिवार सकाळी ७.३० ते १.३० राहील. प्रशिक्षणार्थी महाविद्यालयात पूर्णवेळ उपस्थित राहणे बंधनकारक राहील.
२. सर्व प्रशिक्षणार्थ्याच्या सोमवार ते शनिवार सकाळी ११.२० पर्यंत हजेरी पत्रकावर सह्या होतील त्यानंतर उशिरा येणाऱ्या प्रशिक्षणार्थ्याच्या सह्या होणार नाहीत. तो दिवस पूर्ण अनुपस्थिती लागेल.
३. प्रशिक्षणार्थीनी प्राचार्याची पूर्व परवानगी घेतल्याशिवाय अनुपस्थित राहू नये.
४. प्रशिक्षणार्थ्याची वर्षभर ८०% उपस्थिती नसल्यास परीक्षेचा फॉर्म भरला जाणार नाही. याबाबत नंतर कोणतीही तक्रार चालणार नाही.
५. प्रशिक्षणार्थीनी स्टाफरूममध्ये, कार्यालयात कामाशिवाय व परवानगीशिवाय प्रवेश करू नये.
६. महाविद्यालयाचा गणवेश : मुलांसाठी – काळी पॅन्ट व पांढरा शर्ट आणि मुर्लीसाठी – पांढऱ्या रंगाची साडी व ब्लाऊज राहील.
७. सर्व प्रशिक्षणार्थीनी शनिवारी व विशेष कार्यक्रमाच्या दिवशी गणवेशात उपस्थित राहावे.
८. प्रशिक्षणार्थीनी महाविद्यालयीन प्रात्यक्षिकात पूर्णवेळ उपस्थित राहून प्राध्यापकांनी दिलेल्या सूचनेप्रमाणे ते पूर्ण करावेत व दिलेल्या तारखेच्या आंत प्रात्यक्षिकाचे सादरीकरण करावे. अन्यथा होणाऱ्या नुकसानास ते स्वतः जबाबदार राहतील.
९. प्रशिक्षणार्थीना वर्गात मोबाईल वापरावर पूर्णपणे बंदी आहे.
१०. प्रशिक्षणार्थीचे आपल्या सहकार्याशी, शिक्षकांशी व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांशी वर्तन सौजन्यपूर्ण असावे.
११. सर्व प्रशिक्षणार्थीनी नोटीस बोर्डवर लावलेल्या माहिती व सूचनांचे अवलोकन व पालन करावे.
१२. प्रशिक्षणार्थीनी वरील सर्व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

* Bachelor of Education (B.Ed.) Curriculum *

First Year

Semester -I								
Course	B.Ed. Courses	Hours	Credit	Exam Hours	Marks			
					Internal (sessional)	External (Theory)	Total	
	Perspectives In Education - Theory	Inst.Hrs	Learning Hrs					
1	Childhood & Growing up	60	00	04	3	30	70	100
2	Contemporary India & Education	60	00	04	3	30	70	100
	Curriculum & Pedagogical Studies							
3	Understanding Discipline& Subjects	30	00	02	02	15	35	50
	Enhancement in Professional Capacities(EPC)							
EPC -1	Reading & Reflecting on Texts	15	30	02	00	50	00	50
	Practicum							
A-1	Diagnostic and Enriching the Teaching Skills	60	00	02	--	50	00	50
A-2	Lesson Planning Workshop & Demonstration lesson	36	09	01	--	25	0	25
A-3	Simulated Teaching Workshop	30	12	01	--	25	0	25
A-4	Teaching Aids Workshop	24	12	01	--	25	0	25
A-5	School Engagement and visit to innovative centres of pedagogy and leaning	108	00	04	--	10 0	0	100
A-6	Internal Examination (Semester Ist Assignment Internal Viva + Semester Ist External Examination)							
A-6.1	Semester Ist Internal Assignment	12	10		--	10	0	10
A-6.2	Semester Ist Internal Viva	12	20		--	30	0	30
A-6.3	Semester Ist End Internal Examination	24	30		--	10	0	10
A-7	Language across school curriculum	15	15	01	--	25	0	25
	Total	486	+138	24	08	425	175	600

First Year Semester –II									
Course	B.Ed. Courses	Hours	Credit	Exam Hours	Marks			Total	
					Internal (sessional)	External (Theory)			
	Perspective In Education - Theory	Inst.Hrs	Learning Hrs						
4	Learning and Teaching	60	00	04	3	30	70	100	
5a	Knowledge and Curriculum Part – I	30	00	02	02	15	35	50	
	Curriculum & Pedagogical Studies								
6a –I	Pedagogy of School Subject One Part- I	30	00	02	02	15	35	50	
6a –II	Pedagogy of School Subject Two Part- I	30	00	02	02	15	35	50	
7	Assessment for Learning	60	00	04	3	30	70	100	
	Enhancement in Professional Capacities(EPC)								
EPC -2	Drama & Art in Education	15	30	02	--	50	00	50	
	Practicum								
B-1	School Engagement and visit to innovative centres of Pedagogy and Learning	36	00	01	--	25	00	25	
B-2	Field Engagement	36	15	01	--	25	00	25	
B-3	Internship	108	00	04	--	10 0	00	100	
B-4	Diagnostic test on Content knowledge & Remedial Programme	36	30	--	--	--	--	--	
B-5	Internal Examination (Semester IIInd Assignment Internal Viva + Semester IIInd External Examination)								
B-5.1	Semester IIInd Internal Assignment	12	10	02	--	10	00	10	
B-5.2	Semester IIInd Internal Viva	12	20		--	30	00	30	
B-5.3	Semester IIInd End Internal Examination	24	30		--	10	00	10	
Total		489	+135		24	12	355	245	600

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
२६ जानेवारी २०१८	गणराज्य दिन राष्ट्रीय सण कार्यक्रम	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
३० जानेवारी २०१८ ते	शैक्षणिक सहल	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
३१ जानेवारी २०१८		
६ फेब्रुवारी २०१८ ते	छात्रशिक्षकांचे सर्वसामान्य उद्बोधन	प्रा.करवंडे व सर्व प्राध्यापक
१० फेब्रुवारी २०१८	D-5	
१० फेब्रुवारी २०१८	कोर्स – १० प्रपाठ लेखन चौथे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१२ फेब्रुवारी २०१८ ते	विद्यापीठ वार्षिक पाठ परीक्षा	प्रा.देशपांडे व सर्व प्राध्यापक
१५ फेब्रुवारी २०१८		
१ मार्च २०१८ ते	खेळ व क्रीडा सप्ताह	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१३ मार्च २०१८		
१४ मार्च २०१८ ते	वार्षिक स्नेह-संमेलन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१६ मार्च २०१८		
२ एप्रिल २०१८ ते	अंतर्गत परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
५ एप्रिल २०१८		
१७ एप्रिल २०१८	मौखीक परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२३ एप्रिल २०१८ ते	विद्यापीठ परीक्षा	प्राचार्य व प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२६ एप्रिल २०१८		
३० एप्रिल २०१८	सत्र समाप्ती	
१ मे २०१८	महाराष्ट्र दिन ध्वजारोहण	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक

द्वितीय वर्ष चतुर्थ सत्र दिनांक २३ नोव्हेंबर २०१७ ते दिनांक ३० एप्रिल २०१८

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
२३ नोव्हेंबर २०१७	चतुर्थ सत्रारंभ - पाठ्यक्रम परिचय अध्यापन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२४ नोव्हेंबर २०१७	स्व. ची ओलख EPC 4	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
२५ नोव्हेंबर २०१७ पासून	पाठ्यक्रम परिचय व अध्यापन EPC3 आय.सी.टी.चे चिकित्सक आकलन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
६ डिसेंबर २०१७	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिवारण कार्यक्रम	द्वितीय वर्ष विद्यार्थी सहभाग
११ डिसेंबर २०१७ व १२ डिसेंबर २०१७	सामाजिक अनुभवाशी संबंधित प्रकल्प D-2	प्रा.डॉ.चव्हाण व सर्व प्राध्यापक
२ जानेवारी २०१८	कोर्स ८-सी प्रपाठ लेखन पहिले	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
३ जानेवारी २०१८	सावित्रीबाई फुले जयंती कार्यक्रम	प्राचार्य, सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थी परिषद
८ जानेवारी २०१८ ते १३ जानेवारी २०१८	प्रतिमानाधारित अध्यापन	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
१२ जानेवारी २०१८	स्वामी विवेकानंद जयंती कार्यक्रम	प्राचार्य, सर्व प्राध्यापक व द्वितीय वर्ष विद्यार्थी सहभाग
१३ जानेवारी २०१८	कोर्स ५-बी प्रपाठ लेखन दुसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१५ जानेवारी २०१८	आय.सी.टी. चे चिकित्सक आकलन EPC 3	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२३ जानेवारी २०१८	कोर्स ९ - प्रपाठ लेखन १ - तिसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२५ जानेवारी २०१८	राष्ट्रीय सण तयारी व अध्यापन	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक

Second Year

Course	B.Ed. Courses	Hours	Credit	Semester -III		Marks	
				Exam Hours		Internal (sessional)	External (Theory)
	Curriculum & Pedagogical Studies	Inst. Hrs	Learning Hrs				
6b -I	Pedagogy of School Subject One Part –II	30	00	02	02	15	35 50
6b -II	Pedagogy of School Subject Two Part –II	30	00	02	02	15	35 50
	Practicum						
C-1	School Internship	396	00	13	--	325	00 325
C-2	Health & Physical Education Workshop	24	00	01	--	25	00 25
C-3	Psychological Testing Workshop	24	00	01	--	25	00 25
C-4	Action Research Workshop	24	36	02	--	50	00 50
C-5	Workshop on constructivist Approach to Teaching	36	00	01	--	25	00 25
C-6	Internal Examination (Semester II Ird Assignment Internal Viva + Semester III Ird External Examination)						
C-6.1	Semester III Ird Internal Assignment	06	10	02	--	10	00 10
C-6.2	Semester III Ird Internal Viva	12	20		--	30	00 30
C-6.3	Semester III Ird End Internal Examination	12	30		--	10	00 10
Total	594	+96	24	04	530	70	600

Second Year

Semester -IV

Course	B.Ed. Courses	Hours		Credit	Exam Hours	Marks		
		Inst.Hrs	Learnin g Hrs			Internal (sessional)	External (Theory)	Total
	Perspectives In Education - Theory							
8	Gender, School & Society	30	00	02	02	15	35	50
5b	Knowledge & Curriculum Part II	30	00	02	02	15	35	50
9	Creating an inclusive School Curriculum & Pedagogical Studies	30	00	02	02	15	35	50
10	Optional Course (Any One) *	30	00	02	02	15	35	50
	Enhancement in Professional Capacities(EPC)							
EPC 3	Critical Understanding of ICT	15	30	02	02	50	00	50
EPC 4	Understanding the Self	15	30	02	02	50	00	50
	Practicum							
D-1	Educational Tour	36	48	02	--	50	00	50
D-2	Project related to community Experience	36	84	04	--	10 0	00	100
D-3	Workshop on Models of Teaching	24	24	01	--	25	00	25
D-4	Annual Lesson Examination	36	30	02	--	50	00	50
D-5	General Orientation of Student Teacher	24	0	01	--	25	00	25
D-6	Internal Examination (Semester IVth Assignment Internal Viva + Semester IVth External Examination)							
D-6.1	Semester IVth Internal Assignment	06	10	02	--	10	00	10
D-6.2	Semester IVth Internal Viva	12	20		--	30	00	30
D-6.3	Semester IVth End Internal Examination	18	30		--	10	00	10
Total		342	+306	24	12	460	140	600

+ Additional hours for Self learning.

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
२ ऑक्टोबर २०१७	गांधी जयंती	प्रा.कांबळे, प्रा.पवार व प्रथम व द्वितीय वर्ष छात्र
९ ऑक्टोबर २०१७ ते ११ ऑक्टोबर २०१७	आरोग्य व शारीरिक शिक्षण कार्यक्रम C-2	प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
१५ ऑक्टोबर २०१७	वाचन प्रेरणा दिन	विद्यार्थी परिषद
१५ ऑक्टोबर २०१७ ते ५ नोव्हेंबर २०१७	दिवाळी सुट्टी	-
१३ नोव्हेंबर २०१७ व १४ नोव्हेंबर २०१७	अंतर्गत परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१५ नोव्हेंबर २०१७	मौखिक परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१६ नोव्हेंबर २०१७ व २० नोव्हेंबर २०१७	विद्यापीठ परीक्षा पूर्वतयारी	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२१ नोव्हेंबर २०१७ व २२ नोव्हेंबर २०१७	विद्यापीठ परीक्षा तृतीय सत्र	प्राचार्य व प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक

बी.एड. द्वितीय वर्ष

तृतीय सत्र दिनांक १२ जून २०१७ ते दिनांक २२ नोवेंबर २०१७

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
१२ जून २०१७ ते १९ जून २०१७	द्वितीय सत्रारंभ पाठ्यक्रम परिचय व अध्यापन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२६ जून २०१७	राजर्षी शाहू जयंती कार्यक्रम	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२० जून २०१७ ते २१ जून २०१७	मानसशास्त्र चाचणी कार्यशाळा C-3	डॉ.चब्हाण व सर्व प्राध्यापक
२२ जून २०१७ ते २४ जून २०१७	कृती संशोधन कार्यशाळा C-4	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१ जुलै २०१७	वृक्षारोपण दिन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१ जुलै २०१७ ते ७ जुलै २०१७	ज्ञानरचनावादी अध्ययन व अध्यापन कार्यशाळा C-5	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
८ जुलै २०१७	कोर्स - ६ बी-१ प्रपाठ लेखन पहिले	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१३ जुलै २०१७ ते १५ जुलै २०१७	आय.सी.टी.चे चिकित्सक आकलन - आंतरवासितासाठी	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१७ जुलै २०१७ ते २९ जुलै २०१७	आंतरवासिता सी-१, टप्पा-२ पुर्वतयारी	डॉ.देशपांडे, प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
२९ जुलै २०१७	कोर्स - ६ बी-२ प्रपाठ लेखन दुसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
३१ जुलै २०१७ ते २३ सप्टेंबर २०१७	आंतरवासिता सी-१, टप्पा-२	डॉ.देशपांडे, प्रा.पवार
१४ ऑगस्ट २०१७	समाजसेवा	डॉ.चब्हाण व सर्व प्राध्यापक
१५ ऑगस्ट २०१७	स्वातंत्र्यदिन	छात्र परिषद
२५ सप्टेंबर २०१७ ते २९ सप्टेंबर २०१७	उत्तर आंतरवासिता C-1	डॉ.देशपांडे, प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक

* शैक्षणिक वार्षिक नियोजन २०१७-१८ *

बी.एड. प्रथम वर्ष

प्रथम सत्र दिनांक १२ जून २०१७ ते दिनांक १४ ऑक्टोबर २०१७

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
१२ जून २०१७ ते ८ सप्टेंबर २०१७	प्रवेश प्रक्रिया	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
५ सप्टेंबर २०१७	शिक्षक दिन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२३ सप्टेंबर २०१७	पाठ्यक्रम परिचय व अध्यापन वाचन व विमर्शी चिंतन EPC-1	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक प्रा.माने
२ ऑक्टोबर २०१७	गांधी जयंती	प्रा.कांबळे, प्रा.पवार व प्रथम व द्वितीय वर्ष छात्र
६ नोवेंबर २०१७ ते ११ नोवेंबर २०१७	शाळा व नाविन्यपूर्ण अध्ययन अध्यापन केंद्रभेट-A5 पहिला टप्पा	प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
३ ऑक्टोबर २०१७ ते १४ ऑक्टोबर २०१७	अध्यापन कौशल्य निदान व समृद्धी- A1	डॉ.चब्हाण व सर्व प्राध्यापक
१५ ऑक्टोबर २०१७	वाचन प्रेसणा दिन	विद्यार्थी परिषद
१३ नोवेंबर २०१७	कोर्स-१ प्रपाठ लेखन पहिले	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१४ नोवेंबर २०१७	कोर्स-२ प्रपाठ लेखन दुसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१३ नोवेंबर २०१७ ते १५ नोवेंबर २०१७	शैक्षणिक साहित्य निर्मिती कार्यशाळा- A4	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१६ नोवेंबर २०१७ ते २१ नोवेंबर २०१७	अभिरूप अध्यापन पाठ कार्यशाळा-A3	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
२१ नोवेंबर २०१७	कोर्स-३ प्रपाठ लेखन तिसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
२८ नोवेंबर २०१७	कोर्स - १ प्रपाठ लेखन चौथे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२२ नोवेंबर २०१७ ते २८ नोवेंबर २०१७	शाळा व नाविन्यपूर्ण अध्ययन अध्यापन केंद्रभेट-A5 दुसरा टप्पा	प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
२९ नोवेंबर २०१७ ते ५ डिसेंबर २०१७	पाठनियोजन कृतीसत्र व दिग्दर्शन पाठ- A2	डॉ.देशपांडे व सर्व प्राध्यापक
६ डिसेंबर २०१७	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण कार्यक्रम	स्वातंत्र्य कुल
७ डिसेंबर २०१७ ते १३ डिसेंबर २०१७	शाळा व नाविन्यपूर्ण अध्ययन अध्यापन केंद्रभेट-A5 तिसरा टप्पा व शालेय अभ्यासक्रमातील भाषा आविष्करणA7	प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक डॉ.देशपांडे
१३ डिसेंबर २०१७	कोर्स २ - प्रपाठ - २ पाचवे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१४ डिसेंबर २०१७ ते १६ डिसेंबर २०१७	अंतर्गत लेखी परीक्षा A6.3	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१८ डिसेंबर २०१७	मौखिक परीक्षा विद्यापीठ A6.2	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२६ डिसेंबर २०१७ ते २८ डिसेंबर २०१७	शिवाजी विद्यापीठ परीक्षा प्रथम सत्र ई.पी.सी.२	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१ जानेवारी २०१८	द्वितीय सत्रारंभ - पाठ्यक्रम परिचय अध्यापन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२ जानेवारी २०१८	शिक्षणातील नाट्य व कला उपागम	डॉ.चव्हाण व सर्व प्राध्यापक
३ जानेवारी २०१८ ते ९ जानेवारी २०१८	शाळा व नाविन्यपूर्ण अध्ययन अध्यापन केंद्रभेट (B-2)	प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
३ जानेवारी २०१८	सावित्रीबाई फुले जयंती कार्यक्रम	प्राचार्य, सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थी परिषद
९ जानेवारी २०१८	कोर्स ४.१ - प्रपाठ लेखन पहिले पाठ्यक्रम अध्यापन	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक

दिनांक	उपक्रम	सहभाग
१० जानेवारी २०१८	विषयज्ञान निदान चाचणी आणि उपचारात्मक कार्यक्रम - B-4	डॉ.चव्हाण व सर्व प्राध्यापक
१२ जानेवारी २०१८	स्वामी विवेकानंद जयंती कार्यक्रम	समता कुल
१५ जानेवारी २०१८ ते १० फेब्रुवारी २०१८	क्षेत्रीय अनुभव आंतरवासिता(टप्पा-१)	डॉ.देशपांडे, प्रा.पवार व सर्व प्राध्यापक
२५ जानेवारी २०१८	राष्ट्रीय सण तयारी व अध्यापन	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
२६ जानेवारी २०१८	गणराज्य दिन राष्ट्रीय सण कार्यक्रम	प्रा.माने व सर्व प्राध्यापक
११ फेब्रुवारी २०१८	कोर्स-५ अ - प्रपाठ लेखन दुसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१३ फेब्रुवारी २०१८	कोर्स-६ अ - प्रपाठ लेखन तिसरे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१९ फेब्रुवारी २०१८	छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती	समता कुल
२० फेब्रुवारी २०१८	कोर्स-६ ब - प्रपाठ लेखन चौथे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
४ मार्च २०१८	कोर्स-७ - प्रपाठ लेखन पाचवे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
५ मार्च २०१८	कोर्स-४.२ - प्रपाठ लेखन सहावे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
७ मार्च २०१८	कोर्स-६.२ - प्रपाठ लेखन सातवे	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
९ मार्च २०१८ ते १३ मार्च २०१८	खेळ व क्रीडा सप्ताह	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
१४ मार्च २०१८ ते १६ मार्च २०१८	वार्षिक स्नेह-संमेलन	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक
२ एप्रिल २०१८ ते ५ एप्रिल २०१८	अंतर्गत परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
१० एप्रिल २०१८	मौखिक परीक्षा	प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
२४ एप्रिल २०१८ ते २८ एप्रिल २०१८	विद्यापीठ परीक्षा	प्राचार्य व प्रा.कांबळे व सर्व प्राध्यापक
३० एप्रिल २०१८	सत्र समाप्ती	
१ मे २०१८	महाराष्ट्र दिन ध्वजारोहण	प्राचार्य व सर्व प्राध्यापक